

DECIZIE

04 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Maria Guzun

Judecătorii

Iurie Cotruță și Natalia Simciuc

Grefier

Cristina Ciotca

examinând în ședință de judecată publică, apelul declarat de Camera de Licențiere, în pricina civilă la cererea Camerei de Licențiere, persoana interesată Societatea Comercială „Reglatrans” Societate cu Răspundere Limitată privind retragerea licenței pentru genul „activitatea de broker vamal”, împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 20 octombrie 2016, prin care acțiunea a fost respinsă, -

c o n s t a t ă :*Pretențiile reclamantului:*

La data de 10 octombrie 2016 Camera de Licențiere, persoana interesată SC „Reglatrans” SRL s-a adresat în instanța de judecată cu cerere privind retragerea licenței SRL „Reglatrans”, seria A MMII nr. 033652 din 29 ianuarie 2010 pentru genul „activitatea de broker vamal”.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 19 ianuarie 2015 SC „Reglatrans” SRL a depus la Camera de Licențiere declarația privind prelungirea licenței nr. RE 15-32-11310 pentru genul „activitatea de broker vamal”, în conformitate cu prevederile art. 8 alin. (1) lit. a) pct. 32) al Legii nr. 451/2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător. În baza cererii, la 23 ianuarie 2015 a emis decizia nr. 276/RE privind prelungirea licenței SC „Reglatrans” SRL, seria A MMII nr. 033652 din 29 ianuarie 2010 pentru genul „activitatea de broker vamal”. Urmare a examinării sesizării Serviciului Vamal nr. 28/15-13284 din 28 august 2016 și scrisorii nr. 28/15-14398 din 22 septembrie 2016 cu anexele subsidiare, s-a constatat că SC „Reglatrans” SRL titular al licenței seria A MMII nr. 033652 din 29 ianuarie 2010 pentru genul „activitatea de broker vamal”, în cadrul desfășurării activității licențiate a admis încălcarea sistematică a prevederilor art. 231 alin. (6) Codul vamal, care prevede că, sânt considerate încălcări a reglementărilor vamale pasibile de răspundere materială următoarele contravenții vamale depunerea declarației vamale sau a documentelor însoțitoare ce conțin date eronate despre regimul vamal, valoarea facturată, valoarea în vamă, tipul, codul, cantitatea sau originea mărfurilor transportate, dacă acest fapt conduce la exonerarea totală sau parțială de drepturi de import. Prin urmare, în circumstanțele expuse supra și abordărilor legislației statuate în art. 17 alin. (3) al Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de reglementare a activității de întreprinzător, art. 163 alin. (3) lit. b) Codul vamal, art. 7 alin. (2) lit. a), art. 10 alin. (1) lit. c), art. 21 alin. (3) și art. (6) al Legii nr. 451/2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, a emis decizia nr. 135 din 07 octombrie 2016 privind retragerea licenței SC „Reglatrans” SRL, seria A MMII nr.033652 din 29 ianuarie 2010 pentru genul „activitatea de broker vamal”. Astfel, în virtutea atribuțiilor conferite prin hotărârea Guvernului nr. 779 din 27 noiembrie 2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Camerei de Licențiere și efectivului-limită ale acesteia, acordă licențe pentru genurile de activitate stabilite de lege și are drept misiune asigurarea respectării riguroase a condițiilor de licențiere, statut ce obligă să se conformeze legislației în vigoare și să întreprindă măsuri în vederea înlăturării încălcărilor ce ar avea un impact nefast asupra societății civile și/sau ar prejudicial bugetul statului, și care concomitent îi permite să se pronunțe în vederea suspendării temporare/retragerii licenței. În conformitate cu prevederile art. 11 alin. (7) al Legii 235/2006 cu privire la principiile de reglementare a activității de întreprinzător, autoritatea administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control va anula documentul oficial prin care se permite inițierea și/sau desfășurarea unei afaceri, acordat conform prezentei legi, dacă va constata neîndeplinirea unor condiții care aduc o gravă atingere interesului public, securității naționale, ordinii sau sănătății publice și care nu pot fi remediate sau dacă deficiențele identificate nu au fost remediate în termenul stabilit. Solicită retragerea licenței seria A MMII nr.033652 din 29 ianuarie 2010 eliberată SC „Reglatrans” SRL pentru genul „activitatea de broker vamal”, cu obligarea depunerii formularului licenței retrase.

Aprecierea primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 20 octombrie 2016, acțiunea Camerei de Licențiere, a fost respinsă.

Argumentele apelantului:

La data de 24 octombrie 2016 Camera de Licențiere a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 20 octombrie 2016, iar la data de 05 ianuarie 2016 a depus apel suplimentar, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea apelului a indicat că instanța de fond greșit a concluzionat că probele indicate în cererea de retragere a licenței nu satisfac condițiile ipotezei cuprinse în art. 163 alin. (3) lit. b) din Codul Vamal. deoarece acestea atestă doar încălcarea legislației vamale.

dar nu și încălcarea legislației fiscale. La caz, menționează că încălcările admise de către titularul de licență, și anume încălcarea prevederilor art. 231 alin (6) Cod Vamal, admit implicit și încălcările legislației fiscale. Astfel, depunerea declarației vamale sau a documentelor însoțitoare ce conțin date eronate despre regimul vamal, valoarea facturată, valoarea în vamă, tipul, codul, cantitatea sau originea mărfurilor transportate, nemijlocit și inevitabil duc la încălcarea și a legislației fiscale. Aspectul încălcărilor este unul economic ce ține de achitarea impozitelor din valoarea mărfurilor importate, iar indicarea eronată a valorii, cantității mărfurilor importate se reflectă asupra valorii impozitelor pentru această marfă. Conform art. 154 Cod fiscal, organele vamale exercită atribuții de administrare fiscală potrivit prezentului cod, Codului vamal și altor acte normative adoptate în conformitate cu acestea. Mai mult ca atât, potrivit art. 155 alin (2) al aceluiași Cod, organele vamale trag la răspundere, în conformitate cu legislația vamală, persoanele care au încălcat și legislația fiscală la trecerea frontierei vamale și/sau la plasarea mărfurilor în regim vamal, deci într-un final aceste două ramuri sunt într-o conexiune între ele. De asemenea, nu sunt de acord cu motivația soluției instanței de fond în partea în care menționează că autoritatea de licențiere nu a respectat procedura stabilită de art. 19 alin. (1), (3), (4), (6-10) din Legea 451/2000 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător lege, și anume nu a verificat nemijlocit condițiile de licențiere; nu a emis în termen de 15 zile lucrătoare actul de control sau prescripțiile privind lichidarea încălcărilor, cu emiterea recomandărilor privind modul de remediere a tuturor deficiențelor identificate; nu a avertizat titularul despre posibila retragere a licenței dacă încălcările depistate nu vor fi înlăturate în termen, deoarece conform art. 14 al Legii 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, unul și același organ de control nu este în drept să exercite controlul asupra uneia și aceleiași persoane mai mult decât o dată într-un an calendaristic. Prin urmare, procedura de control este realizată doar în baza unui grafic de control care se întocmește trimestrial și este aprobat de către Cancelaria de Stat. Mai mult ca atât, aprecierea instanței este în contradicție cu circumstanțele pricinii întrucât, ca excepție, nu este necesară și oportună emiterea prescripțiilor în cazul când legea prevede în mod expres suspendarea/retragerea licenței.

În drept, apelul se întemeiază în baza prevederilor art. 385 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă.

Termenul legal de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătorei Centru, mun. Chișinău a fost pronunțat la 20 octombrie 2016, iar cererea de apel a fost depusă la 24 octombrie 2016, Colegiul civil constată că apelul a fost declarat în termenul legal.

Argumentele părților în ședința instanței de apel:

Reprezentantul apelantului Camera de Licențiere, în baza procurii Ina Griniuc a susținut apelul declarat în baza temeiurilor de fapt și de drept invocate în cererea de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Reprezentantul intimatului SC „Reglatrans” SRL, avocatul Ariadna Dodi a invocat legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe și a solicitat respingerea apelului și menținerea hotărârii.

Prin referința prezentată au invocat că probele indicate de Camera de Licențiere în cererea de retragere a licenței nu satisfac condițiile ipotezei cuprinse în art. 163 alin. (3) lit. b) din Codul vamal, deoarece acestea atestă doar încălcarea legislației vamale, dar nu și încălcarea legislației fiscale. În acest context, menționează că alegațiile apelantei reprezintă un raționament steril, deoarece nu a fost probat încălcarea legislației fiscale de SC „Reglatrans” SRL. Prin urmare, susțin că cererea de retragere a licenței pentru genul „activitate de broker vamal” este abuzivă, discriminantă și constituie o ingerință inadmisibilă în dreptul de proprietate al SC „Reglatrans” SRL, garantat prin art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Aprecierea instanței de apel:

Ascultând participanții la proces, studiind materialele dosarului, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia că apelul declarat este întemeiat și urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 385 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.

Potrivit art. 386 alin. 1 lit. a) - d) Cod de procedură civilă hotărârea primei instanțe se casează sau se modifică de instanța de apel dacă circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost constatate și elucidate pe deplin; circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, pe care prima instanță le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente; concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sânt în contradicție cu circumstanțele pricinii; normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Conform art. 373 alin. alin. (1), (2), (4), (5) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În cadrul examinării pricinii civile s-a stabilit că, la data de 29 ianuarie 2010 SC „Reglatrans” SRL i-a fost eliberată licența seria A MMII nr. 033652 pentru genul „activitatea de broker vamal”.

Prin decizia Camerei de Licențiere nr. 276/RE din la 23 ianuarie 2015, s-a dispus prelungirea licenței SC „Reglatrans” SRL seria A MMII nr.033652 pentru genul ”activitatea de broker vamal”.

Prin decizia nr. 135 din 07 octombrie 2016, Camera de Licențiere a decis retragerea licenței seria A MMII nr.033652, eliberată SC „Reglatrans” SRL pentru genul ”activitatea de broker vamal”, din motivul încălcării sistematice a prevederilor art. 231 alin. (6) Cod vamal.

Ulterior, la data de 10 octombrie 2016 Camera de Licențiere, persoana interesată SC „Reglatrans” SRL s-a adresat în instanța de judecată cu cerere privind retragerea licenței SRL „Reglatrans”, seria A MMII nr. 033652 din 29 ianuarie 2010 pentru genul „activitatea de broker vamal”.

Fiind investită cu examinarea prezentului litigiu, prima instanță s-a pronunțat în favoarea respingerii acțiunii.

Instanța de fond și-a motivat soluția pe faptul că probele indicate de Camera de Licențiere în cererea de retragere a licenței nu satisfac condițiile ipotezei cuprinse la art. 163 alin. (3) lit. b) din Codul vamal, deoarece acestea atestă doar încălcarea legislației vamale, dar nu și încălcarea legislației fiscale.

Totodată, s-a menționat că până la sesizarea instanței de judecată, Camera de Licențiere, contrar prevederilor art. 19 alin. (8-10) din Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr. 451 din 30 iulie 2001, primind sesizarea din partea Serviciului Vamal, nu a verificat nemijlocit condițiile de licențiere; nu a emis în termen de 15 zile lucrătoare actul de control sau prescripțiile privind lichidarea încălcărilor, cu emiterea recomandărilor privind modul de remediere a tuturor deficiențelor identificate; nu a avertizat titularul despre posibila retragere a licenței dacă încălcările depistate nu vor fi înlăturate în termen. Nu a fost respectată procedura prealabilă stabilită. Or, sesizarea Serviciului Vamal nr. 28/15-13284 din 28 august 2016, indicată în decizia de retragere a licenței, nu poate substitui procedura prealabilă prevăzută de lege pentru retragerea licenței.

Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră că prima instanță a interpretat eronat normele de drept material și greșit a concluzionat că acțiunea Camerei de Licențiere este neîntemeiată, prin urmare hotărârea primei instanțe urmează a fi casată, examinat fondului cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri.

Potrivit art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, în scopul realizării activităților atribuite conform prezentei legi în competența Camerei, aceasta îndeplinește următoarele atribuții eliberează, prelungește, reperfectează, reia valabilitatea licențelor, eliberează copii și duplicate ale acestora, realizează acțiunile prevăzute de lege pentru suspendarea, retragerea, recunoașterea nevalabilității licențelor.

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. (1), (3) din Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr. 451 din 30 iulie 2001, licența poate fi retrasă în conformitate cu prevederile Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător. Licența se retrage și în alte cazuri prevăzute expres de legile ce reglementează genul de activitate licențiat.

În temeiul art. 163 alin. (1), (3) lit. b) din Codul vamal, licențierea activității de broker vamal se efectuează în conformitate cu prevederile Legii privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător și ale prezentului cod. Licența se retrage și în cazul încălcării sistematice a legislației vamale și fiscale.

La caz, instanța de apel menționează că temei pentru retragerea licenței SC „Reglatrans” SRL, seria A MMII nr. 033652 pentru genul „activitatea de broker vamal”, a servit încălcarea sistematică a legislației vamale și fiscale, fapt care se probează prin procesele-verbale cu privire la contravenție întocmite în privința agentului economic pentru perioada anilor 2015-2016, și anume: nr. 172/15 din 26 februarie 2015, nr. 214/15 din 16 martie 2015, nr. 269/15 din 09 aprilie 2015, nr. 732/15 din 14 iulie 2015, nr. 437/15 din 23 iulie 2015, nr. 865/15 din 17 decembrie 2015, nr. 872/15 din 11 septembrie 2015, nr. 840/15 din 02 septembrie 2015, nr. 959/15 din 13 octombrie 2015, nr. 964/15 din 10 octombrie 2015, nr. 1079/15 din 02 decembrie 2015, nr. 86/2016 din 04 februarie 2016, nr. 224/16 din 14 aprilie 2016, nr. 344/16 din 11 august 2016 și nr. 358/16 din 06 septembrie 2016 (f.d. 27-41).

Astfel, instanța de apel conchide că încălcările admise de titularul licenței SC „Reglatrans” SRL seria A MMII nr.033652 pentru genul „activitatea de broker vamal”, și anume a prevederilor art. 231 alin (6) Cod Vamal, admite implicit atât încălcarea legislației vamale cât și fiscale, or depunerea declarației vamale sau a documentelor însoțitoare ce conțin date eronate despre regimul vamal, valoarea facturată, valoarea în vamă, tipul, codul, cantitatea sau originea mărfurilor transportate, constituie în sine și o încălcare a legislației fiscale. De altfel, aspectul încălcărilor este unul economic ce ține de achitarea impozitelor din valoarea mărfurilor importate, iar indicarea eronată a valorii, cantității mărfurilor importate se reflectă asupra valorii impozitelor pentru această marfă.

În susținerea concluziei date, Colegiul civil menționează că potrivit art. 11 lit. b) din Codul vamal, organul vamal are următoarele atribuții de bază asigură respectarea legislației vamale și fiscale.

Potrivit art. 154 Cod fiscal, organele vamale exercită atribuții de administrare fiscală potrivit prezentului cod, Codului vamal și altor acte normative adoptate în conformitate cu acestea. Organele vamale exercită drepturi ce țin de asigurarea stingerii obligațiilor fiscale aferente trecerii frontierei vamale și/sau plasării mărfurilor în regim vamal potrivit Codului vamal, prezentului cod în cazurile expres prevăzute de el, precum și altor acte normative adoptate în conformitate cu acestea.

Totodată, în temeiul art. 155 alin. (2) al aceluiași Cod, organele vamale trag la răspundere, în conformitate cu legislația vamală, persoanele care au încălcat legislația fiscală la trecerea frontierei vamale și/sau la plasarea mărfurilor în regim vamal.

Astfel, luând în considerare circumstanțele de fapt constatate și normele de drept reținute, ținând cont că SC „Reglatrans” SRL a admis încălcarea sistematică a legislației vamale și fiscale, fapt probat prin procesele-verbale cu privire la contravenție întocmite în privința acesteia, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia că cererea Camerei de Licențiere cu privire la retragerea licenței SC „Reglatrans” SRL, seria A MMII nr. 033652, pentru genul „activitatea de broker vamal”, este întemeiată și urmează a fi admisă.

În această ordine de idei, Colegiul civil menționează că retragerea licenței SC „Reglatrans” SRL a urmărit un scop legitim, deoarece nerespectarea legislației vamale și fiscale atrage ca consecință aplicarea sancțiunilor prevăzute de lege, respectiv există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele antrenate și scopul urmărit.

Concomitent, instanța de apel ține să evidențieze lipsa necesității emiterii prescripțiilor în cazul în care temeiul pentru retragerea licenței este prevăzut de legea specială ce reglementează un gen concret de activitate pentru care s-a eliberat licența. Concluzia dată rezultă din conținutul art. 21 alin. (3) din Legea nr. 451 din 30 iulie 2001, care prevede că licența se retrage și în alte cazuri prevăzute expres de legile ce reglementează genul de activitate licențiat, acestea reprezentând un temei distinct pentru retragerea licenței.

De asemenea, instanța de apel accentuează că cerința Camerei de Licențiere privind obligarea SC „Reglatrans” SRL să depună

formularul licenței retrase, este nefondată, deoarece titularul de licență, adică SC „Reglatrans” SRL este obligat prin prisma normei art. 20 alin. (6) din Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, în decurs de 10 zile lucrătoare de la data adoptării deciziei de retragere a licenței, să depună la autoritatea de licențiere licența retrasă, prin urmare obligarea prin hotărâre judecătorească la aceste acțiuni a titularul de licență nu este necesară, deoarece titularul licenței este obligat prin lege să facă acest lucru, iar în caz de nerespectare a aceste cerințe legal va suporta consecințele de rigoare.

Argumentul invocat de intimat/pârât și reținut de instanța de fond că probele indicate de Camera de Licențiere în cererea de retragere a licenței nu satisfac condițiile ipotezei cuprinse la art. 163 alin. (3) lit. b) din Codul vamal, deoarece acestea atestă doar încălcarea legislației vamale, dar nu și încălcarea legislației fiscale, nu poate fi reținut, din motiv că susținerile date vin în contradicție cu cele menționate.

Luând în considerare cele expuse supra, hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 20 octombrie 2016 urmează a fi casată, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 98 CPC, se încasează de la SC „Reglatrans” SRL în beneficiul statului taxa de stat pentru depunerea acțiunii - 100 lei și a apelului - 75 lei, în total suma în mărime de 175 lei.

În conformitate cu art. art. 98, 385 alin. (1) lit. c), art. 389-390, 394 CPC al RM, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

d e c i d e :

Se admite apelul declarat de Camera de Licențiere.

Se casează hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 20 octombrie 2016, emițând o nouă hotărâre prin care:

Se admite cererea Camerei de Licențiere.

Se retrage licența Societății Comerciale „Reglatrans” Societate cu Răspundere Limitată seria A MMII nr.033652 pentru genul „activitatea de broker vamal”.

Se încasează de la Societatea Comercială „Reglatrans” Societate cu Răspundere Limitată în beneficiul statului taxa de stat pentru depunerea acțiunii - 100 (o sută) lei și a apelului 75 (șaptezeci și cinci) lei, în total 175 (o sută șaptezeci și cinci) lei.

Decizia este definitivă din momentul pronunțării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președintele ședinței, judecătorul

Maria Guzun

Judecătorii

Iurie Cotruță

Natalia Simciuc